Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

19. září 2013 *

„Směrnice 2005/29/ES — Nekalé obchodní praktiky — Prodejní brožura obsahující nesprávnou informaci — Kvalifikace jako ‚klamavá obchodní praktika' — Případ, kdy obchodníkovi nelze vytýkat žádné porušení povinnosti náležité péče"

Ve věci C-435/11,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Rakousko) ze dne 5. července 2011, došlým Soudnímu dvoru dne 26. srpna 2011, v řízení

CHS Tour Services GmbH

proti

Team4 Travel GmbH,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, předseda senátu, M. Berger, A. Borg Barthet, E. Levits a J.-J. Kasel (zpravodaj), soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za CHS Tour Services GmbH E. Köllem, Rechtsanwalt,

— za Team4 Travel GmbH J. Stockem, Rechtsanwalt,

— za rakouskou vládu A. Poschem, jako zmocněncem,

— za německou vládu T. Henzem a J. Kemper, jako zmocněnci,

— za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s M. Russo, avvocato dello Stato,

— za maďarskou vládu M. Z. Fehérem, jakož i K. Szíjjártó a Z. Biró-Tóth, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: němčina.

— za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,

— za švédskou vládu K. Petkovskou a U. Persson, jako zmocněnkyněmi,

— za vládu Spojeného království S. Ossowskim, jako zmocněncem,

— za Evropskou komisi S. Grünheid, jako zmocněnkyní,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 13. června 2013,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („směrnice o nekalých obchodních praktikách“) (Úř. věst. L 149, s. 22).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností CHS Tour Services GmbH (dále jen „společnost CHS“) a společností Team4 Travel GmbH (dále jen „společnost Team4 Travel“) ve věci reklamní brožury posledně uvedené společnosti obsahující nesprávnou informaci.

Právní rámec

Unijní právo

3 Body 6 až 8, 11 až 14, jakož i 17 a 18 odůvodnění směrnice o nekalých obchodních praktikách uvádějí následující:

„(6) Tato směrnice […] sbližuje právní předpisy členských států o nekalých obchodních praktikách včetně klamavé reklamy, jež přímo poškozují ekonomické zájmy spotřebitelů […] Nevztahuje se na vnitrostátní právní předpisy, které se týkají nekalých obchodních praktik poškozujících pouze ekonomické zájmy soutěžitelů nebo které se týkají obchodování mezi obchodníky, […].

(7) Tato směrnice upravuje obchodní praktiky, které přímo ovlivňují rozhodnutí spotřebitele o obchodní transakci týkající se produktů. […]

(8) Tato směrnice přímo chrání ekonomické zájmy spotřebitele před nekalými obchodními praktikami vůči spotřebitelům. […]

[...]

(11) Vysoká úroveň sjednocení dosažená sbližováním vnitrostátních právních předpisů prostřednictvím této směrnice vytváří vysokou společnou úroveň ochrany spotřebitele. Tato směrnice zavádí jednotný obecný zákaz těch nekalých obchodních praktik, které narušují ekonomické chování spotřebitelů. […]

(12) Harmonizace značně zvýší právní jistotu spotřebitelů i podniků. Spotřebitelé i podniky se budou moci spolehnout na jednotný právní rámec vycházející z jasně vymezených právních pojmů upravujících veškerá hlediska nekalých obchodních praktik v celé Evropské unii. […]

(13) Pro dosažení cíle Společenství pomocí odstranění překážek vnitřního trhu je nutné nahradit stávající rozdílná obecná ustanovení a právní zásady členských států. Jednotný a společný obecný zákaz stanovený touto směrnicí se proto vztahuje na nekalé obchodní praktiky, které narušují ekonomické chování spotřebitelů. […] Obecný zákaz je vypracován na základě pravidel pro dva nejběžnější typy obchodních praktik, totiž klamavé obchodní praktiky a agresivní obchodní praktiky.

(14) Je žádoucí, aby klamavé obchodní praktiky zahrnovaly i takové praktiky, včetně klamavé reklamy, jež uvedením spotřebitele v omyl brání tomu, aby uskutečnil informovanou, a tedy účelnou volbu. […]

[...]

(17) Pro zajištění vyšší právní jistoty je žádoucí určit takové obchodní praktiky, jež jsou za všech okolností nekalé. Příloha I proto uvádí taxativní výčet všech takových praktik. Pouze tyto obchodní praktiky lze pokládat za nekalé, aniž by bylo třeba provádět hodnocení jednotlivých případů podle článků 5 až 9. […]

(18) […] Tato směrnice, v souladu se zásadou proporcionality a pro zajištění účinné ochrany v ní obsažené, vychází z pojmu průměrného spotřebitele, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory, jak je vykládán Soudním dvorem; […].“

4 Článek 1 uvedené směrnice stanoví:

„Účelem této směrnice je přispět k řádnému fungování vnitřního trhu a dosáhnout vysoké úrovně ochrany spotřebitele sblížením právních a správních předpisů členských států týkajících se nekalých obchodních praktik, které poškozují ekonomické zájmy spotřebitelů.“

5 Článek 2 téže směrnice zní následovně:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[…]

b) ‚obchodníkem‘ fyzická nebo právnická osoba, jež v obchodních praktikách spadajících do oblasti působnosti této směrnice jedná za účelem, který lze považovat za provozování jejího obchodu, živnosti nebo řemesla anebo výkonu jejího svobodného povolání, a kdokoli, kdo jedná jménem obchodníka nebo v jeho zastoupení;

c) ‚produktem‘ zboží nebo služby […];

d) ‚obchodními praktikami vůči spotřebiteli‘ (dále také jen ‚obchodní praktiky‘) jednání, opomenutí, chování nebo prohlášení, obchodní komunikace včetně reklamy a uvedení na trh ze strany obchodníka přímo související s propagací, prodejem nebo dodáním produktu spotřebiteli;

[…]

h) ‚náležitou profesionální péčí‘ úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od obchodníka ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobré víry v oblasti obchodníkovy činnosti;

[…]“

6 Článek 3 směrnice o nekalých obchodních praktikách stanoví:

„1. Tato směrnice se vztahuje na nekalé obchodní praktiky vůči spotřebitelům, jak je stanoveno v článku 5, před obchodní transakcí týkající se produktu, v jejím průběhu a po ní.

2. Touto směrnicí není dotčeno smluvní právo […]“

7 Článek 5 uvedené směrnice, nadepsaný „Zákaz nekalých obchodních praktik“, zní následovně:

„1. Nekalé obchodní praktiky jsou zakázány.

2. Obchodní praktika je nekalá, pokud

a) je v rozporu s požadavky náležité profesionální péče

a

b) podstatně narušuje nebo je schopná podstatně narušit ekonomické chování průměrného spotřebitele, který je jejímu působení vystaven nebo kterému je určena, nebo průměrného člena skupiny, pokud se obchodní praktika zaměřuje na určitou skupinu spotřebitelů, ve vztahu k danému produktu.

[…]

4. Obchodní praktiky jsou nekalé zejména tehdy, jsou-li

a) klamavé ve smyslu článků 6 a 7

nebo

b) agresivní ve smyslu článků 8 a 9.

5. V příloze I je uveden výčet obchodních praktik, které jsou považovány za nekalé za všech okolností. Tento jednotný výčet platí ve všech členských státech a může být změněn pouze revizí této směrnice.“

8 Jak vyplývá z jejich nadpisů, článek 6 směrnice o nekalých obchodních praktikách definuje „klamavá jednání“ a článek 7 této směrnice definuje „klamavá opomenutí“.

9 Článek 6 odst. 1 uvedené směrnice stanoví:

„Obchodní praktika je považována za klamavou, pokud obsahuje nesprávné informace, a je tedy nepravdivá, nebo pokud jakýmkoli způsobem, včetně celkového předvedení, uvádí nebo je schopná uvést průměrného spotřebitele v omyl ve vztahu k jednomu nebo k více z níže uvedených bodů, i když informace jsou věcně správné, což v obou případech vede nebo může vést k rozhodnutí spotřebitele o obchodní transakci, které by jinak neučinil:

a) existence nebo podstata produktu;

b) hlavní znaky produktu, jako je jeho dostupnost, výhody […]

[…]“

10 Články 8 a 9 téže směrnice se týkají agresivních obchodních praktik, jakož i použití obtěžování, donucování nebo nepatřičného ovlivňování.

Rakouské právo

11 Směrnice o nekalých obchodních praktikách byla v Rakousku s účinností ke dni 12. prosince 2007 provedena spolkovým zákonem proti nekalé soutěži z roku 1984 [Bundesgesetz gegen den unlauteren Wettbewerb 1984 (BGBl. 448/1984], v pozměněném znění, které se použije na spor v původním řízení (BGBl. I, 79/2007).

Spor v původním řízení a předběžná otázka

12 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že CHS a Team4 Travel jsou dvě rakouské společnosti, které v Innsbrucku (Rakousko) provozují konkurenční cestovní kanceláře, jež organizují a prodávají lyžařské kurzy a zimní prázdniny v Rakousku pro školní skupiny ze Spojeného království.

13 Společnost Team4 Travel, odpůrkyně v řízení před předkládajícím soudem, ve své prodejní brožuře v angličtině pro zimní sezónu 2012 označila některá ubytovací zařízení za „exkluzivní“, přičemž tento výraz znamenal, že se na předmětné hotely vztahuje trvalý smluvní vztah se společností Team4 Travel a v uvedených datech nemohou být nabízeny jinou cestovní kanceláří. Tato zmínka týkající se exkluzivní rezervace lůžkových kontingentů ve prospěch společnosti Team4 Travel se objevila rovněž v sazebníku posledně uvedené společnosti.

14 Pro přesně vymezená období v roce 2012 společnost Team4 Travel uzavřela smlouvy týkající se lůžkových kontingentů s několika ubytovacími zařízeními. Při uzavírání těchto smluv se ředitelka společnosti Team4 Travel u těchto zařízení ujistila o tom, že žádná předběžná rezervace nebyla uskutečněna jinými cestovními kancelářemi. Rovněž dohlížela na to, aby s ohledem na dostupné kapacity žádná jiná organizovaná cestovní skupina nemohla být v předmětných hotelích po dotčená období ubytována. Uvedené smlouvy obsahovaly ustanovení, na základě něhož poskytnuté pokojové kontingenty zůstávají v plné dispozici společnosti Team4 Travel a tato ubytovací zařízení se nemohou od smlouvy odchýlit, aniž by získala písemný souhlas od posledně uvedené společnosti. Kromě toho k zaručení exkluzivity ve prospěch společnosti Team4 Travel posledně uvedená společnost a tyto hotely sjednaly práva na ukončení a smluvní sankce.

15 Následně si společnost CHS rovněž nechala zablokovat lůžkové kontingenty ve stejných ubytovacích zařízeních a pro stejná data jako společnost Team4 Travel. Předmětné hotely tedy porušily své smluvní povinnosti vůči společnosti Team4 Travel.

16 Společnost Team4 Travel nevěděla, že společnost CHS uskutečnila konkurenční předběžné rezervace, a během září 2010 šířila své prodejní brožury a svůj sazebník pro zimní sezónu 2012.

17 Společnost CHS se domnívá, že prohlášení o exkluzivitě obsažené v těchto dokumentech porušuje zákaz nekalých obchodních praktik. V důsledku toho u Landesgericht Innsbruck podala návrh, aby bylo společnosti Team4 Travel na základě usnesení o předběžném opatření zakázáno, aby v rámci provozování své cestovní kanceláře prohlašovala, že v přesně vymezených datech mohou být určitá zařízení rezervována pouze prostřednictvím posledně uvedené společnosti, jelikož je tato informace nesprávná, neboť tatáž zařízení mohou být rovněž předmětem rezervací prostřednictvím společnosti CHS.

18 Naproti tomu společnost Team4 Travel tvrdí, že jednak respektovala náležitou profesionální péči vyžadovanou při vypracování svých brožur a jednak až do data expedice těchto brožur nevěděla o smlouvách uzavřených mezi společností CHS a dotčenými hotely, takže se žádné nekalé obchodní praktiky nedopustila.

19 Landesgericht Innsbruck usnesením ze dne 30. listopadu 2010 návrh společnosti CHS zamítl z důvodu, že prohlášení o exkluzivitě, které zpochybnila, je oprávněné s ohledem na nezrušitelné smlouvy o předběžné rezervaci, které byly předtím uzavřeny společností Team4 Travel.

20 V návaznosti na odvolání, které podala společnost CHS u Oberlandesgericht Innsbruck, posledně uvedený soud usnesením ze dne 13. ledna 2011 uvedené usnesení Landesgericht Innsbruck potvrdil z důvodu, že není dána nekalá obchodní praktika, neboť společnost Team4 Travel respektovala požadavky náležité profesionální péče, když zaručila možnosti exkluzivní předběžné rezervace, které sjednala s dotčenými hotely. Oberlandesgericht Innsbruck měl za to, že společnost Team4 Travel může legitimně očekávat, že posledně uvedené hotely dodrží své smluvní závazky.

21 Společnost CHS poté podala opravný prostředek „Revision“ u Oberster Gerichtshof.

22 Tento soud uvádí, že podle čl. 5 odst. 2 směrnice o nekalých obchodních praktikách je obchodní praktika nekalá, jsou-li splněny dvě kumulativní podmínky, a sice tato praktika je v rozporu s požadavky náležité profesionální péče [čl. 5 odst. 2 písm. a)] a podstatně narušuje nebo je schopná podstatně narušit ekonomické chování průměrného spotřebitele ve vztahu k danému produktu [čl. 5 odst. 2 písm. b)].

23 Článek 6 odst. 1 a článek 8 téže směrnice přitom přebírají pouze druhou z těchto podmínek, aniž výslovně odkazují na požadavek uvedený v čl. 5 odst. 2 písm. a) této směrnice.

24 Je tak třeba si položit otázku, zda v případě klamavé praktiky uvedené v článcích 6 a 7 nebo agresivní praktiky uvedené v článcích 8 a 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách vycházel unijní zákonodárce z předpokladu, že jde automaticky o porušení povinnosti náležité profesionální péče, či zda je naopak obchodník oprávněn v konkrétním případě prokázat, že svou povinnost péče neporušil.

25 Podle předkládajícího soudu logika svědčí ve prospěch tohoto druhého výkladu. Jestliže je jako v projednávaném případě ustanovení obecného charakteru (čl. 5 odst. 2 uvedené směrnice) předmětem upřesnění na základě zvláštních pravidel (článek 6 a následující téže směrnice), aniž se posledně uvedená pravidla formálně odchylují od prvně uvedeného ustanovení, nelze totiž mít za to, že zákonodárce zamýšlel vyloučit jeden ze dvou základních prvků obecné normy.

26 Za těchto podmínek se Oberster Gerichtshof rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Má být článek 5 [směrnice o nekalých obchodních praktikách] vykládán v tom smyslu, že v případě klamavých praktik ve smyslu čl. 5 odst. 4 této směrnice je samostatné přezkoumání kritérií stanovených v čl. 5 odst. 2 písm. a) [téže směrnice] nepřípustné?“

K předběžné otázce

27 Úvodem je třeba připomenout, že čl. 2 písm. d) směrnice o nekalých obchodních praktikách vymezuje, když používá zvláště širokou formulaci, pojem „obchodní praktiky“ jako „jednání, opomenutí, chování nebo prohlášení, obchodní komunikace včetně reklamy a uvedení na trh ze strany obchodníka přímo související s propagací, prodejem nebo dodáním produktu spotřebiteli“ (viz zejména rozsudky ze dne 23. dubna 2009, VTB-VAB a Galatea, C-261/07 a C-299/07, Sb. rozh. s. I-2949, bod 49; ze dne 14. ledna 2010, Plus Warenhandelsgesellschaft, C-304/08, Sb. rozh. s. I-217, bod 36, jakož i ze dne 9. listopadu 2010, Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, C-540/08, Sb. rozh. s. I-10909, bod 17). Kromě toho v souladu s čl. 2 písm. c) téže směrnice pojem „produkt“ v jejím smyslu zahrnuje rovněž služby.

28 Jak přitom vyplývá z předkládacího rozhodnutí, informace dotčená ve věci původním řízení, která byla poskytnuta cestovní kanceláří v prodejních brožurách nabízejících lyžařské kurzy a zimní prázdniny pro školní skupiny, se týká exkluzivity, o níž tento obchodník, v projednávané věci společnost Team4 Travel, tvrdí, že ji má v uvedených datech pro určitá ubytovací zařízení.

29 Taková informace, podle níž jsou určitá zařízení disponibilní pouze u společnosti Team4 Travel, a tedy nemohou být zarezervována prostřednictvím jiného obchodníka, se týká dostupnosti produktu ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. b) směrnice o nekalých obchodních praktikách.

30 Za těchto podmínek představuje informace týkající se exkluzivity, již společnost Team4 Travel uplatňuje, nepochybně obchodní praktiku ve smyslu čl. 2 písm. d) uvedené směrnice, a v důsledku toho podléhá ustanovením uvedeným v této směrnici.

31 Po tomto upřesnění je však nutno konstatovat, že otázka položená Oberster Gerichtshof se týká výkladu pouze článku 5 směrnice o nekalých obchodních praktikách.

32 V předkládacím rozhodnutí nicméně tentýž soud konstatoval, že informace týkající se exkluzivity obsažená v brožurách šířených společností Team4 Travel je objektivně nesprávná, a představuje tedy pro průměrného spotřebitele takovou klamavou obchodní praktiku, jaká je uvedena v čl. 6 odst. 1 uvedené směrnice.

33 Proto si předkládající soud klade otázku, zda pro potřeby použití uvedeného čl. 6 odst. 1 a pro účely kvalifikace praktiky společnosti Team4 Travel jako „klamavé“ ve smyslu tohoto ustanovení stačí přezkoumat tuto praktiku s ohledem pouze na kritéria uvedená v posledně uvedeném ustanovení, která jsou podle konstatování uvedeného soudu všechna v projednávaném případě splněna, či je naopak nutné kromě toho ověřit, zda podmínka týkající se rozporu obchodní praktiky s požadavky náležité profesionální péče, jak je stanovena v čl. 5 odst. 2 písm. a) téže směrnice, je rovněž splněna, čemuž však v projednávané věci není, jelikož dotčená cestovní kancelář učinila vše proto, aby zaručila exkluzivitu, již ve svých prodejních brožurách uplatňuje.

34 Jinak řečeno, projednávanou žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je třeba chápat tak, že se týká výkladu čl. 6 odst. 1 směrnice o nekalých obchodních praktikách, jakož i případného vztahu mezi tímto ustanovením a čl. 5 odst. 2 této směrnice. Cílem této žádosti je v podstatě určit, zda v případě, že obchodní praktika již splňuje všechna kritéria uvedená v čl. 6 odst. 1 směrnice k tomu, aby byla kvalifikována jako klamavá praktika ve smyslu tohoto ustanovení, avšak soud, jemuž byla věc předložena, musí ověřit, zda je taková praktika rovněž v rozporu s požadavky náležité profesionální péče na základě čl. 5 odst. 2 písm. a) téže směrnice, než ji může považovat za nekalou, a tudíž ji zakázat na základě odst. 1 tohoto čl. 5.

35 V tomto ohledu je třeba připomenout, že pokud jde o článek 5 uvedené směrnice, Soudní dvůr již několikrát rozhodl, že tento článek, který ve svém odst. 1 stanoví zásadu zákazu nekalých obchodních praktik, uvádí relevantní skutečnosti pro účely určení takového nekalého charakteru (viz výše uvedené rozsudky VTB-VAB a Galatea, bod 53; Plus Warenhandelsgesellschaft, bod 42, jakož i Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, bod 31).

36 Podle odst. 2 uvedeného článku je tak obchodní praktika nekalá, pokud je v rozporu s požadavky náležité profesionální péče a podstatně narušuje nebo je schopná podstatně narušit ekonomické chování průměrného spotřebitele ve vztahu k danému produktu (výše uvedené rozsudky VTB-VAB a Galatea, bod 54; Plus Warenhandelsgesellschaft, bod 43, jakož i Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, bod 32).

37 Kromě toho čl. 5 odst. 4 směrnice o nekalých obchodních praktikách vymezuje dvě přesné kategorie nekalých obchodních praktik, a sice „klamavé praktiky“, odpovídající kritériím specifikovaným v článcích 6 a 7, a „agresivní praktiky“, odpovídající kritériím specifikovaným v článcích 8 a 9 téže směrnice (výše uvedené rozsudky VTB-VAB a Galatea, bod 55; Plus Warenhandelsgesellschaft, bod 44, jakož i Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, bod 33).

38 Směrnice o nekalých obchodních praktikách konečně stanoví v příloze I taxativní výčet 31 obchodních praktik, které jsou na základě čl. 5 odst. 5 této směrnice považovány za nekalé „za všech okolností“. Jak výslovně uvádí bod 17 odůvodnění uvedené směrnice, proto lze pouze tyto obchodní praktiky pokládat za nekalé, aniž je třeba provádět hodnocení jednotlivých případů podle článků 5 až 9 téže směrnice (výše uvedené rozsudky VTB-VAB a Galatea, bod 56; Plus Warenhandelsgesellschaft, bod 45, jakož i Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, bod 34).

39 V tomto kontextu je nutno uvést, že čl. 5 odst. 4 uvedené směrnice jako nekalé kvalifikuje obchodní praktiky, jeví-li se jako klamavé „ve smyslu“ článků 6 a 7, nebo jako agresivní „ve smyslu“ článků 8 a 9 této směrnice, přičemž tento výraz nasvědčuje tomu, že určení klamavého nebo agresivního charakteru dotčené praktiky závisí pouze na jejím posouzení s ohledem jen na kritéria uvedená v posledně uvedených článcích. Tento výklad posiluje okolnost, že tento odstavec 4 neobsahuje žádný odkaz na obecnější kritéria uvedená v odst. 2 zmíněného čl. 5.

40 Navíc uvedený odstavec 4 začíná ve francouzském znění výrazem „[e]n particulier“ [zejména] a bod 13 odůvodnění směrnice o nekalých obchodních praktikách v tomto ohledu uvádí, že „[…] obecný zákaz stanovený […] směrnicí […] je vypracován na základě pravidel pro dva nejběžnější typy obchodních praktik, totiž klamavé obchodní praktiky a agresivní obchodní praktiky“. Z toho vyplývá, že základní pravidlo této směrnice, podle něhož jsou nekalé obchodní praktiky zakázány, jak stanoví čl. 5 odst. 1 uvedené směrnice, je provedeno a konkretizováno specifičtějšími ustanoveními za účelem řádného zohlednění nebezpečí, které pro spotřebitele představují oba případy, které se vyskytují nejběžněji, a sice klamavé obchodní praktiky a agresivní obchodní praktiky.

41 Pokud jde o články 6 a 7, jakož i články 8 a 9 uvedené směrnice, Soudní dvůr již rozhodl, že klamavé nebo agresivní praktiky jsou na základě těchto ustanovení zakázány, pokud s ohledem na jejich charakteristické rysy a věcné souvislosti vedou nebo mohou vést k tomu, že průměrný spotřebitel učiní rozhodnutí o obchodní transakci, které by jinak neučinil (výše uvedený rozsudek VTB-VAB a Galatea, bod 55). Soudní dvůr tedy uvedl, že zákaz takových praktik nezávisí na žádném jiném kritériu, než jsou kritéria uvedená v těchto článcích.

42 Pokud jde konkrétně o čl. 6 odst. 1 směrnice o nekalých obchodních praktikách, který je dotčen ve věci v původním řízení, je třeba zdůraznit, že v souladu se zněním tohoto ustanovení závisí klamavý charakter obchodní praktiky pouze na okolnosti, že je nepravdivá v rozsahu, v němž obsahuje nesprávné informace, nebo je celkově schopná uvést průměrného spotřebitele v omyl ve vztahu zejména k podstatě nebo hlavním znakům produktu nebo služby, což může vést tohoto spotřebitele k rozhodnutí o obchodní transakci, které by v případě neexistence takové praktiky neučinil. Pokud jsou tyto znaky splněny, praktika „se považuje“ za klamavou, a tudíž za nekalou na základě čl. 5 odst. 4 této směrnice a musí být zakázána podle odst. 1 téhož článku.

43 Je tak nutno konstatovat, že zakládající znaky klamavé obchodní praktiky, které jsou uvedeny v čl. 6 odst. 1 směrnice o nekalých obchodních praktikách a byly připomenuty v předcházejícím bodě, jsou pojímány hlavně z hlediska spotřebitele jakožto adresáta nekalé obchodní praktiky (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. května 2011, Ving Sverige C-122/10, Sb. rozh. s. I-3903, body 22 a 23) a odpovídají v podstatě druhé podmínce charakterizující praktiku této povahy, jak je uvedena v čl. 5 odst. 2 písm. b) této směrnice. Naproti tomu se v uvedeném čl. 6 odst. 1 nezmiňuje podmínka figurující v čl. 5 odst. 2 písm. a) uvedené směrnice, která se týká rozporu praktiky s požadavky náležité profesionální péče, která se týká sféry podnikatele.

44 Soudní dvůr proto neučinil žádný odkaz na posledně uvedenou podmínku, když ve svém rozsudku ze dne 15. března 2012, Pereničová a Perenič (C-453/10, body 40 a 41) přezkoumával, v jakém rozsahu taková obchodní praktika, jako je obchodní praktika dotčená ve věci, v níž byl vydán uvedený rozsudek, může být kvalifikována jako „klamavá“ na základě čl. 6 odst. 1 směrnice o nekalých obchodních praktikách.

45 Z předcházejícího vyplývá, že s ohledem jak na znění, tak na strukturu článku 5 a čl. 6 odst. 1 uvedené směrnice, jakož i na obecné uspořádání posledně uvedené směrnice musí být obchodní praktika považována za „klamavou“ ve smyslu druhého z těchto ustanovení, jestliže jsou splněna v něm uvedená kritéria, aniž je třeba ověřovat, zda je rovněž splněna podmínka týkající se rozporu této praktiky s požadavky náležité profesionální péče, stanovená v čl. 5 odst. 2 písm. a) této směrnice.

46 Zachovat užitečný účinek zvláštních pravidel stanovených v článcích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách umožňuje pouze předcházející výklad. Kdyby totiž podmínky pro použití těchto článků byly totožné s podmínkami uvedenými v čl. 5 odst. 2 téže směrnice, postrádaly by uvedené články praktický smysl, třebaže je jejich cílem chránit spotřebitele proti nejběžnějším nekalým obchodním praktikám (viz bod 40 tohoto rozsudku).

47 Uvedený výklad je dále podpořen cílem sledovaným směrnicí o nekalých obchodních praktikách spočívajícím v tom, aby byla v souladu s bodem 23 jejího odůvodnění zaručena vysoká společná úroveň ochrany spotřebitele prostřednictvím provedení úplné harmonizace pravidel týkajících se nekalých obchodních praktik podniků, včetně klamavé reklamy, vůči spotřebitelům (viz zejména výše uvedený rozsudek Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, bod 27), jelikož uplatněný výklad může usnadnit skutečné použití čl. 6 odst. 1 této směrnice ve smyslu příznivém pro zájmy spotřebitelů, jimž je určena nesprávná informace uvedená v reklamních brožurách šířených obchodníkem.

48 S ohledem na všechny předcházející úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že směrnice o nekalých obchodních praktikách musí být vykládána v tom smyslu, že v případě, kdy obchodní praktika splňuje všechna kritéria uvedená v čl. 6 odst. 1 této směrnice k tomu, aby byla kvalifikována jako klamavá praktika vůči spotřebiteli, není namístě ověřovat, zda je taková praktika rovněž v rozporu s požadavky náležité profesionální péče ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. a) téže směrnice, aby mohla být platně považována za nekalou, a tudíž zakázána na základě čl. 5 odst. 1 uvedené směrnice.

K nákladům řízení

49 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („směrnice o nekalých obchodních praktikách“) musí být vykládána v tom smyslu, že v případě, kdy obchodní praktika splňuje všechna kritéria uvedená v čl. 6 odst. 1 této směrnice k tomu, aby byla kvalifikována jako klamavá praktika vůči spotřebiteli, není namístě ověřovat, zda je taková praktika rovněž v rozporu s požadavky náležité profesionální péče ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. a) téže směrnice, aby mohla být platně považována za nekalou, a tudíž zakázána na základě čl. 5 odst. 1 uvedené směrnice.

Podpisy.